

Min Miljö

INFORMATION SOM BIDRAR TILL EN

ENKLARE VARDAG FRÅN **VÄSTERVIK MILJÖ & ENERGI**

VATTENKIOSKER

Ger bättre kontroll över vattnet

MYTER OM SOPSORTERING

Vi reder ut missförstånden

SOLCELLER

Skapa egenproducerad el

#3 VÅR/SOMMAR
2014

TEMA
AVFALL

Sopsortering

en naturlig del av vardagen
hos familjen Källström

» Alla har vi ett stort ansvar att inte medvetet förstöra den värld vi lever i «

Hur uppnår vi ett hållbart samhälle?

VÄLKOMMEN TILL DET tredje numret av Västervik Miljö & Energi kundtidning "Min Miljö". I det här numret tittar vi närmare på hur vårt avfall tas om hand. Vi träffar familjen Källström som ser sopsortering som en självklar del av vardagen. Men vad händer egentligen sedan, när avfallet hämtats hemma hos dig? Vi följer sopans väg och förklarar hur avfallet återvinns och förädlas till nya råvaror samt blir till energi i form av biogas, värme och el.

Västervik Miljö & Energi har en vision som säger att vi ska vara ett hållbart företag. Vad menar vi med hållbart företag? När vi investerar i nya produkter och anläggningar eller tar nya arbetsmetoder och system i drift så utvärderar vi om det är ekologiskt, socialt och ekonomiskt fördelaktigt. Vi gör med andra ord en hållbarhets konsekvens analys. Den utvärderingen ligger till grund för fattade beslut. Alla har vi ett stort ansvar att inte medvetet förstöra den värld vi lever i. Med gott samvete ska

vi kunna överlämna vår jord till våra barn.

Västervik Miljö & Energi arbetar hela tiden med ständiga förbättringar. Vår affärsidé är att förenkla vardagen för dig som kund. Vi tar fram system och information och sedan är det du som kund som måste ta ansvar att göra rätt. Som ett steg i arbetet med detta har vi på Västervik & Miljö & Energi tagit fram en ny digital app, som vi hoppas ska bidra till en enklare vardag för dig som kund. Läs mer om appen på sidan 3. Vi måste alla hjälpas åt för att uppnå det hållbara samhället.

Nästa nummer av Min Miljö kommer i höst. Tills dess önskar vi er alla en riktigt skön sommar!

Per Allerth
PER ALLERTH VD

Innehåll

04 Stort intresse för VillaFiber

06 Sopsortering - självklart!

07 Myter om sopsortering

08 Sopans väg

11 Nyfikna frågor från skolbarn

14 Vi säkrar upp fjärrvärmes

15 Positiva effekter av nybyggen

Vi tar gärna emot feedback och tips till kommande nummer av Min Miljö!

Skriv till:
miljoenergi@vastervik.se

**VÄSTERVIK
MILJÖ & ENERGI**
KUNDSERVICE

TEL 0490-25 70 50

E-POST miljoenergi@vastervik.se

www.vmeab.se

**VÄSTERVIK
Miljö & Energi**

Ansvarig utgivare Per Allerth **Design & Produktion** LindströmRömbo
Reklambyrå Text Marie Nilsson, Mirjam Persson & Västervik Miljö & Energi AB

Ny app för digitala tjänster

NU LANSEARAR VI vår egen app; "Enklare vardag". Bland tjänsterna finns:

- En sophämningsdel som hjälper dig att veta vilket kärl du ska ställa fram. Fyll i din adress och se vad vi hämtar denna samt kommande vecka.
- Sorteringshjälpen; Fyll i vad du

vill sortera, ex. "glödlampa", och få svar på var du kan lämna det.

► Öppettider på våra återvinningscentraler.

Så här laddar du ned för Android:

- 1) Gå in på <http://enklarevardag.vmeab.se> på internet.
- 2) Tryck på menyknappen. ☰

3) Välj "Lägg till genväg". Klart!

Så här laddar du ned för iPhone:

- 1) Gå in på <http://enklarevardag.vmeab.se> på internet.
- 2) Välj ikonen .
- 3) Välj "lägg till på hemskärm". Klart!

Härliga sommarblommor!

VACKRA BLOMMOR hör sommaren till. Västervik Miljö & Energi AB utför årligen utplantering och skötsel av sommarblommor på uppdrag av Västerviks kommun.

Ca 12 000 plantor planteras och därefter följer skötsel i form av vattning, gödning och justering

hela sommaren och en bra bit in på hösten.

Planteringen görs av egen personal vid vårt växthus på Kristinebergsgatan. Omfattningen och utformning beslutas av Västerviks kommun genom ett årligt blomsterprogram.

Asfaltering och underhållsarbete av gator och gång- och cykelvägar

Västervik Miljö & Energi AB utför årligen asfaltering och underhållsarbete av gator, trottoarer och cykelvägar i kommunen. Arbetet görs på uppdrag av Västerviks kommun.

HELA GATAN inklusive gång- och cykelvägar asfalteras. Om det behövs för gatans totala funktion justeras även till exempel kantstenar,

brunnar och vägrenar. 2014 års belägningsplan omfattar ca 33 000 m² och fördelar sig enligt listan här bredvid.

Här sker arbeten under 2014:

GATOR

Västervik, Allén, Folkparksvägen, Norra vägen, Norra Strandvägen, Ytterhultsvägen, Lucernavägen, Ekhagsvägen, Slottsholmsleden (arbetet påverkar i varierande omfattning delar av respektive gata)

Ankarsrum, Axhultsvägen
Gunnebo, gatan mot skolan
Gamleby, Åbyvägen
Överum, Kvarngatan

GÅNG- OCH CYKELVÄGAR

Västervik, Norra vägen, Köningsmarksgatan, S:t Gertruds väg, Riogatan, Breviksvägen, Laxgatan

Ankarsrum, Stångjärnsvägen
Gunnebo, Snövägen

Mest att välja på i Västervik

Att kunderna får så stor valfrihet som möjligt bland operatörerna är viktigt. Både för den fria konkurrensen men också för värdet av bostaden. Arbetet med fiber till alla fortsätter oförtrutet i kommunen och under 2015 utlovas stora delar av staden och även delar av Gamleby vara uppkopplade.

I OMRÅDEN 50-lappen, Nätet och Amerika är grävarbetet klart och inväntar återställningsarbetet. I Skogshaga, Brevik, delar av Arabien och Grantorpet är arbetet i full gång.

– I den mån det går försöker vi få till samförläggning av våra kablar när annat arbete planeras som till exempel grävarbeten för fjärrvärme, berättar Mee Särneroth, affärsområdeschef för Stadsnät.

Ett samarbete har även påbörjats med Telias nätbolag Skanova för att samförlägga respektives operatör i samma schakt.

Intresset för VillaFiber har varit stort och i genomsnitt 25 procent av villorna i de påbörjade områdena har beställt fiberanslutningen från Västerviks stadsnät. Och än är det inte försent att beställa VillaFiber från oss!

» Västerviksborna är värda ett bättre bredband «

Tillsammans med operatörsförmidlaren Qmarket med störst antal anslutna fiberkunder i Sverige kan VillaFiber erbjuda kunderna stor valfrihet och ett brett utbud av operatörer. Förutom Tele2 och

Viasat kan vi nu erbjuda både Bredbandsbolaget och ComHem som paketleverantörer. Se alla valbara leverantörer samt deras utbud och priser på Qmarkets egen portal för Västervik, www.vastervik.qmarket.se.

Att din uppkoppling blir snabbare, mindre känslig för väder och vind och kan försörja hela villan med all dess teknik genom uppkoppling är andra fördelar med VillaFiber.

Investering

Investeringen du gör är en engångssumma som på många sätt höjer värdet på ditt boende och framtidsäkrar ditt hus. Genom att välja fiber i stället för den traditionella telekabeln (ADSL) kan du dessutom spara pengar. På www.villafibervastervik.se kan du jämföra dina kostnader idag med de du kan

möjligheten att få VillaFiber till ett riktigt bra pris, säger Mee.

Vilken anslutningsavgift du behöver betala beror helt och hållet på hur långt arbetet i ditt område har kommit. För de som ännu inte är påbörjade blir kostnaden lägre medan de områden där schaktarbetet redan är klart blir lite högre. Fullständig information om detta hittar du på www.villafibervastervik.se.

Den fortsatta planeringen sträcker sig över hela kommunen. I år kommer arbeten påbörjas i Gamleby. För att få synergier och även kunna utveckla landsbygden har Kommunstyrelsen skrivit på en avsiktsförklaring med Tekniska Verkens bolag, Utsikt Bredband, i Linköping.

DRIFTSÄTTNING I VÄSTERVIKS STAD SKER ETAPPVIS:

Juni/juli 2014:

- ➔ Kräftburen "50-lappen"
- ➔ Amerika
- ➔ Nätet

December 2014:

- ➔ Skogshaga
- ➔ Brevik
- ➔ Piperskärr
- ➔ Södermalm (delar av)

Mars 2015:

- ➔ Arabien
- ➔ Jenny (delar av)
- ➔ Stenhagen (delar av)
- ➔ Grantorpet (delar av)

Juni 2015:

- ➔ Stenhamra
- ➔ Västralund
- ➔ Kvännaren
- ➔ Östermalm (delar av)

WWW.VILLAFIBERVASTERVIK.SE
WWW.VASTERVIK.QMARKET.SE

Smarta sommartips

SNART STUNDAR sommaren och varmare dagar. Här får du flera smarta tips som kan vara bra att tänka på i värmen:

Är du poolägare med allmänt vatten?

➔ Tillgången vid de mindre vattenverken i Västerviks kommun är begränsad. Var försiktig när du fyller din pool och fyll den gärna långsamt, under flera dagar, så att vattnet räcker till alla. Särskilt försiktig bör du som bor i Västrum, Blackstad, Blankaholm och Totebo vara.

Dra ur sladdarna vid åskväder

➔ Dra ur sladdarna till TV, stereo, telefon, antennkablar samt kablarna till datorn. Åsknedslag är inte bara farligt för elektronik, utan kan också orsaka brand och personskada.

Tips för dig med matavfallsinsamling

- ➔ Skölj illaluktande avfall, t.ex. räkskal, i kallt vatten och lägg i tidningspapper innan du lägger det i matavfallspåsen.
- ➔ Ställ upp påsen på bänken och skala t.ex. potatis direkt i påsen; det blir mindre vått i påsen och luktar mindre.
- ➔ Fyll påsen max till markeringen så går den att stänga och inte läcker i kärlet.
- ➔ Gå ut med matavfallspåsen ofta.
- ➔ Skölj ur och rengör kärlet för matavfall regelbundet. Placera dina sopkärl svalt mellan tömningarna.

Spännande studier pågår i Dynestadsjön

DYNESTADSSJÖN LÄNGST inne i Gamlebyviken är inte som andra sjöar. Återkommande kollapser som en följd av syrebrist har konstaterats ett flertal gånger. Det syrefattiga bottenvattnet innehåller extremt höga koncentrationer av näringsämnen kväve och fosfor.

Västervik Miljö & Energi stöder Västerviks kommun i arbetet med att restaurera sjön. Det näringsrika bottenvattnet kommer att pumpas upp och användas som gödning på åkrar i området. På så sätt åstadkoms ett kretslopp med näringsämnen där man kan ersätta konstgödning av åkrarna med näring som finns i sjön samtidigt som syrerikt ytvatten strömmar ned och syresätter de döda bottenarna.

Håll utkik, vi återkommer med fler rapporter framöver.

Vatten kan hämtas i nya vattenkiosker

NYA VATTENKIOSKER installeras i Västervik, Gamleby, Ankarsrum, Överum, Edsbruk och Loftahammar. I samband med installationerna av vattenkioskerna kommer samtliga brandposter i kommunen att låsas för vattenuttag.

Syftet med installationen av vattenkioskerna och låsningen av brandposterna är att skydda dricksvattnet i det allmänna ledningsnätet från smittorisker, och att även kunna mäta allt vatten som tas ut ur ledningsnätet. Vattenkioskerna kommer att vara tillgängliga för företag och privatpersoner. Mindre mängder vatten finns gratis för privatpersoner.

För att hämta större mängder vatten behöver man registrera sig hos Västervik Miljö & Energi för att få tillgång till en nyckel för åtkomst till vattenkiosken. Läs mer på vår hemsida.

Sopsortering? - självklart!

Sortering av hushållsavfall med hämtning vid postlådan är en enkel och bra insats för miljön som gör att man slipper köra stora lass till återvinningen, tycker familjen Källström.

HEMMA HOS Martin och Maria Källström möter Ingrid 2,5 år upp i dörren tillsammans med hunden Mozart, innan de fortsätter leken tillsammans med två små kompisar och deras pappa. Vi slår oss ner i köket för att prata återvinning medan de busar vidare.

Hos familjen Källström är sopsorteringen en självklar och enkel del av vardagen och det är svårt att tänka sig hur det var innan. Att slänga ALLT i samma tunna eller sopnedkast känns som en märklig tanke när sorteringen blivit en självklarhet.

Martin och Maria har samtliga återvinningskärl; matavfall/restavfall, metall-/plastförpackning, färgat/ofärgat glas, pappersförpackningar/tidningar samt säcken för mjukplast som följer plastinlämningen

Martin, som är föräldraledig just nu, konstaterar att blöjor utgör en betydande del av hushållsavfallet när man har småbarn. I övrigt känns

det som om avfallet minskat genom sorteringen.

– Det är vansinnigt bra att de tar hand om matavfallet så det blir biogas, det känns som om det blir mindre avfall. Förr var det betydligt större mängder, med en blandning av allt från tidningar och äggskal till gamla byxor, minns Martin.

Onödiga förpackningar

Redan i butiken har de med sig miljötänkandet. Att ta medvetna beslut vid inköpen gör skillnad i mängden avfall och när det blivit en vana är det hur lätt som helst. Martin och Maria väljer helst frukt i lösvikt och sätter lappen direkt på paprikan för att slippa en del av alla onödiga förpackningar.

– Det är väldigt många saker som är överdrivet inpackade idag, kanske för att de ska vara lättare att frakta. Även producenter borde ju inse att det är tokmycket förpackningar, påpekar Martin.

Att välja närproducerat är en praktisk insats för att minska vår miljöpåverkan genom färre transporter och det finns flera fina gårdsbutiker i Västerviks kommun.

– Vi brukar köpa kött på Skönero, dels får vi närproducerat, dels slipper vi förpackningen med den skyddande atmosfären som jag inte tror är helt nyttig, säger Martin.

Vi övergår från våra tankar på att minimera inköpen till att fundera över hur sopsorteringen i hemmet skulle kunna utvecklas ytterligare och föreställer oss att insamling av tyg eller en pantinsamling, där man kan tänka sig att skänka panten, vore ett bra utvecklingsområde. Att slänga tyg känns inte riktigt bra och pantförpackningar samlas

» Det är väldigt många saker som är överdrivet inpackade idag «

– För miljöns skull vore ju det bästa att konsumera mindre, men det ju är inte alla som attraheras av det direkt. Ett steg i rätt riktning är ju att tänka till lite kring vad man köper i affären och att lämna det som blir över till återvinning, fortsätter han.

Secondhandmarknaden och återvinningen fortsätter utvecklas

Som en följd av den ökade miljömedvetenheten har begagnatmarknaden vuxit mycket på senare år, både på nätet och i form av lokala butiker. I Västerviks kommun har vi många bra secondhandbutiker, bland annat Busfrö Nytt & Bytt med sitt stora urval av barnkläder och damkläder.

– Vi har inte köpt så mycket kläder till Ingrid. Hon får en del nytt av mormor och farmor och har arvt en hel del genom kompisars barn. Sedan går det ju att fynda begagnat på exempelvis Tradera, säger Martin.

fortfarande i källare och förråd innan de lämnas för återvinning.

När jag ställer frågan till Sofia Ahl, verksamhetschef hushållsavfall på Västervik Miljö & Energi AB, förklarar hon att det finns planer på tyginsamling på längre sikt men kanske snarare på återvinningscentralerna än vid fastigheterna. I första hand satsar man på att utveckla den fastighetsnära insamlingen geografiskt, till att omfatta alla bostadsområden i Västerviks kommun.

För Martin och Maria är det inte någon tvekan om att sopsorteringen är en vettig åtgärd som sparar tid.

– Förr åkte vi till återvinningsstationen med stora högar av tidningar och säckar med glas. Det är ju hur smidigt som helst att gå ut till tunnorna i trädgården med lite i taget i stället och få det hämtat vid postlådan regelbundet. Tänker man så är det lätt att slänga i rätt tunna även om man inte är överdrivet miljöintresserad, säger Martin.

MARTIN OCH MARIAS TIPS

- Använd tygkassar när du handlar och/eller lägg ut gamla kassar i bilen, så har du alltid med dig när du åker till affären och slipper köpa nya.
- Undvik onödiga förpackningar och köp frukt i lösvikt.
- Ät efter säsong och välj närodlat så minskar du transportutsläppen.

Myter om sopsortering

➤ *Det är ingen idé att sortera, allt blandas ju ändå bara ihop och läggs på tippen...*

Inget av det som läggs i sopbilen eller i behållarna på återvinningsstationerna blandas ihop, allt skickas separat till återvinning eller energiutvinning.

➤ *Energiåtgången för att diska ur förpackningar åter upp miljönyttan med återvinningen...*

Nej, så mycket energi går det inte åt för att rengöra en förpackning. För att inte slösa energi är det dock naturligtvis bra att inte rengöra förpackningarna under rinnande varmvatten.

➤ *Energiåtgången för att transportera förpackningar och tidningar åter upp miljönyttan med återvinningen...*

Nej, den miljöbelastning som uppstår av extra transporter motiveras av de miljövinster som uppnås.

➤ *I Sverige finns gott om skog, därför behöver vi inte återvinna pappersförpackningar och tidningar...*

Fel, det är både billigare och mer energieffektivt att återvinna pappersförpackningar än att göra nytt papper av ny råvara.

Sopans väg - så tas vårt avfall omhand

Sopsorteringen börjar hemma

Du sorterar

Glasförpackningar
(ofärgat & färgat glas)

Plastförpackningar

Pappersförpackningar

Metallförpackningar

Tidningar

Restavfall

Farligt avfall

Matavfall

Avfallet hämtas

Sopbilen kommer och hämtar två avfallstyper varje gång. Sopbilen har två olika fack som gör att de olika avfallstyperna hålls åtskilda.

Målserums avfallsanläggning

På Målserums avfallsanläggning väger sopbilen varje avfallstyp. Sedan sorteras varje avfallstyp på separata platser.

Avfallet återvinns och förädlas till nya råvaror

Restavfall blir fjärrvärme och el

Det som inte kan återvinnas kallas restavfall. Restavfallet innehåller massor av energi som vi kan göra värme och el av. Restavfallet krossas på Målserums avfallsanläggning och fraktas sedan till Stegeholmsverket där det blir till fjärrvärme och el.

Glas

Glasförpackningar fraktas vidare till Hammar utanför Askersund. Glaset omarbetas till råvara för glas- och förpackningsindustrin.

Plast

Mjuka och hårda plastförpackningar separeras efter olika plastsorter och omarbetas till ny råvara till plastindustrin.

Pappersförpackningar

Pappersförpackningar fraktas till olika återvinningsföretag, som omarbetar råvaran för förpackningsindustrin.

Metall

Stål och metall separeras och omarbetas till råvara för bl.a. fordonsindustrin.

Tidningar

Tidningar och trycksaker fraktas till pappersbruk som omarbetas till råvara för pappersindustrin.

Matavfall blir biogas och biogödsel

Matavfallet lagras inomhus och inom ett par dagar fraktas det vidare till Linköping. I Linköping omarbetas matavfallet till en så kallad slurry som sedan kan rötas till biogas. Biogas kan användas som fordonsbränsle samt till el- och värmeproduktion. Det som blir kvar efter att vi gjort biogas kallas biogödsel och kan ersätta konstgödsel inom jordbruket.

Samlaren

Butik

Farligt avfall som lampor, batterier och småelektronik lämnar du på återvinningscentralen eller i Samlaren, som finns i butik. Avfallet sorteras och värdefulla metaller återvinns för nya produkter.

Här finns Samlaren:
ICA Supermarket, Gamleby
COOP Extra, Västervik
ICA MAXI, Västervik

COOP Konsum Högå, Västervik
ICA Kusten, Loftahammar
ICA Nära, Ankarsrum
COOP, Överum

När vårt matavfall kommer till nytta

Sverige har stora mängder avfall men vi blir allt bättre på att återvinna det. Den fastighetsnära insamlingen ökar, vi utvinner energi, material och fordonsbränsle ur avfallet och återför näringsämnen till kretsloppet.

ÅTERVINNINGSPROCESSEN

ÄR ENORMT viktig för miljön och sorteringen är enkel med hämtning vid fastigheten. Allt som egentligen krävs av hushållen är att lägga matavfallet i sin papperspåse och sedan i rätt insamlingskärl. Politiska mål satta på EU-nivå, nationell nivå och lokal nivå har lett till att mer än hälften av Sveriges kommuner numera samlar in matavfall och ännu fler är på gång. Våren 2015 kommer vi att ha täckt in alla områden i Västerviks kommun.

– Vi måste på något sätt bort från slit- och slängtänkandet. Ju fler som ansluter sig till den fastighetsnära insamlingen av matavfallet, desto

snabbare når vi vårt närmaste mål: att samla in 50 % av kommunens matavfall, ta vara på energin och näringen och därigenom minska miljöbelastningen genom att vi återför mer till kretsloppet, förklarar Sofia Ahl, verksamhetschef hushållsavfall, Västervik Miljö & Energi AB.

Utvinner biogas ur matavfallet

Det insamlade matavfallet i Västervik

skickas till Linköping eftersom vi inte har tillräcklig volym matavfall för att investera i den anläggning som behövs i Västervik. Stora delar av det omarbetade matavfallet som skickats till Linköping får vi tillbaka till Västervik i form av en så kallad slurry. Slurryn rötas sedan till biogas hos oss.

Att köra sin bil på biogas är ett riktigt bra sätt att undvika de utsläpp som bidrar till växthuseffekten.

– Avgaserna från en biogasbil tillhör kretsloppet och ger inget nettotillskott av växthusgaser, vilket vanliga bilavgaser skulle ha gjort,

» Vi måste på något sätt bort från slit- och slängtänkandet «

förklarar Rickard Wester, kvalitets- och miljöansvarig på Västervik Miljö & Energi AB.

En påse matavfall ger i genomsnitt 2,5 kilometers körning med en biogasbil och antalet tankstationer med biogas ökar hela tiden. Eftersom alla personbilar med biogas även har en reservtank med bensin, som går in automatiskt när gastanken är tom, uppstår aldrig något problem med tillgång till drivmedel.

– Det är ett rent nöje att tanka en biogasbil. Det är enkelt och ger ingen lukt, spill eller kladd. Det är säkrare än fossila bränslen och så känner man sig miljövänlig dessutom. Numera är det lätt att hitta en biogasmack genom de appar och kartor som finns, säger Rickard Wester, som kör biogasbil även privat.

Blir matjord och fin biogödsel

Slammet som blir över efter biogasframställningen efterkomposteras tillsammans med park- och trädgårdsavfall och omvandlas från illaluktande slam till matjord och biogödsel. Det vanliga avlopsslammet används idag till

grönyteskikt för att täcka den gamla deponin på Mälserum. Det sker i etapper och kommer att ta 10-20 år innan det är klart. På sikt kan den näringsrika jorden även komma att säljas som matjord.

Vi rötar även fiskslam från Swe-Dan Seaood. Restprodukten blir en väldigt ren och fin biogödsel som går direkt ut till jordbruken i Västerviks kommun.

En påse matavfall ger i genomsnitt 2,5 km körning med en biogasbil!

EL FRÅN JORDBRUK

Det finns stora möjligheter att utvinna biogas av gödsel från lantbruk. Exempelvis Odensvi-holm i Västerviks kommun har uppfört en egen anläggning där de kan producera el.

Vi sluter kretsloppet för toalettavfall

HAR DU SLUTEN TANK? Innehållet i din slutna tank är värdefull näring som kan spridas på åkermark. Vi på Västervik Miljö & Energi samarbetar med Västerviks kommun och det lokala lantbruket för att återföra näringen från hushållen till jorden. Det här gäller för avloppssystem där toalettavfallet sorteras och samlas i en slutna tank och för system där urin sorteras i toaletten. En samordnad tömning av slutna tankar ger miljövinster eftersom transporterna minskar och som fastighetsägare i ett område med samordnad tömning får du en lägre avgift. Samordningsvinsterna är störst i de stora fritidsområdena. Bor du i ett av dessa områden bör du se till att frågan om samordnad tömning tas upp i samfälligheten/föreningen. När ni är överens listar ni vilka hus som vill ha samordnad tömning en eller två gånger per år.

Har du frågor om samordnad tömning eller om projektet med kretslopp för toalettavfall, ska du vända dig till Västerviks kommun. Kommunens VA-rådgivare Anders Fröberg (0490-25 48 05) svarar gärna på dina frågor.

“Varför tar varmvattnet i duschen slut ibland?”

EN VETGIRIG SKOLKLASS STÄLLER VMEAB MOT VÄGGEN I KLURIGA MILJÖFRÅGOR

För att få reda på vad våra unga samhällsmedborgare tycker och undrar om miljöfrågor, har vi låtit en skolklass ställa frågor till oss. Först ut är klass 2A på Marieborgsskolan.

» “Hur många jobbar det på soptippen?”

12 personer arbetar på soptippen.

» “Går alla sopor att återvinna?”

Nästan allt avfall går att återvinna. Glas, papper, plast och metall blir nya material. Trä, t.ex gamla möbler, blir bränsle på värmeverket. Sand, sten och grus kan användas för att bygga t.ex vägar med.

» “Varför tar varmvattnet i duschen slut ibland?”

Att varmvattnet tar slut ibland kan bero på att någon panna på värmeverket har stannat om man har fjärrvärme. Det kan annars bero på att varmvatten lagras i en behållare i huset. Om inte vattnet värms upp i samma takt som det används blir det kallt efter ett tag.

» “Vad händer om man inte lägger soporna på rätt ställe på återvinningsstationen?”

Läggs soporna fel kan det inte alltid återvinnas på rätt sätt. Istället för att bli nya saker eldar vi upp dem. I värsta fall kan farliga saker, som t.ex. batterier hamna i naturen.

Hållbarhetstips!

ATT SORTERA ÄR bra men kan vi minska avfallet så är det ännu bättre! Om vi alla använder mindre, går mindre resurser åt till att producera det som bara slängs bort eller spolas ner. Här är några tips:

» Överdosera inte tvättmedel, tvätten blir inte renare för det.

» Använd “en kork” rengöringsmedel om bruksanvisningen föreslår det, inte mer.

» Laga lagom mycket mat.

» Börja inte tandborstningen med att spotta ut tre fjärdedelar av tandkrämen i handfatet.

Solceller för plånbok & miljö

Genom att själv producera din el blir du mer självständig, kan minska elkostnaderna samtidigt som du gör en insats för miljön. Installation av småskalig elproduktion eller mikroproduktion ligger i tiden och är något Västervik Miljö & Energi välkomnar.

I MARS I ÅR installerade Eduard Gortzak solceller på taket och redan nu har det gjort skillnad på elräkningen som minskat med flera procent. Han tycker det är märkligt att inte fler installerar någon form av förnybar energikälla. Kostnaden för installationen minus det bidrag han får av Länsstyrelsen för att han installerar solceller hamnar på en så rimlig nivå att han tror att han kommer att tjäna in det på några år. Är du snabb med att skicka in en bidragsansökan till Länsstyrelsen finns det alltså en möjlighet att få pengar tillbaka. Du behöver inte ens ha kommit så långt som till att beställa solcellerna innan du ansöker. På listan över ansökningar finns det många som fortfarande inte påbörjat något arbete.

– Men det sätter dig tidigt i kön

och ger då bättre chanser till att du faktiskt kan få ersättning eftersom det finns en viss pott med pengar för detta, tipsar Eduard.

Begär in flera offerter

Eduard tog in offerter från flera aktörer på marknaden innan han bestämde sig.

– Det skilde en hel del mellan de olika firmorna i pris så det är viktigt att kolla med flera, menar han.

Innan du sätter igång med installationerna är det ett par saker du måste tänka på.

Förutsättningen för att du ska få tillstånd för elproduktionen är att alla produkter du ska använda är CE-märkta. Installationen måste göras av en behörig elinstallatör och du måste själv ansvara för att noga kolla upp vilka tillstånd som krävs,

MÖJLIGHET ATT FÅ BIDRAG

Regeringen har avsatt 210 miljoner kronor för stöd till solceller med syfte att bidra till omställningen av energisystemet. Bidraget söker du hos Länsstyrelsen i ditt län och installationen måste vara slutförd i december 2016.

På www.energimyndigheten.se kan du ansöka om elcertifikat och få mer information om detta.

MER INFORMATION

Vill du veta mer om småskalig elproduktion och mikroproduktion, se www.energimyndigheten.se. Du hittar även info under fliken elnät på vår egen webbplats www.vmeab.se.

ex bygglov. När ovanstående är klart gör elinstallatören en föransökan till Västervik Miljö & Energi som undersöker förutsättningarna för anslutningen. Om de finner att det krävs extra arbete för din anslutning till elnätet får du en offert på detta. Godkänner du den kan arbetet påbörjas och när allt är klart byter Västervik Miljö & Energi ut din elmätare till en som kan registrera både uttag och inmatning av el till elnätet. Detta görs kostnadsfritt.

Solens strålar försörjer nu Eduard Gorzek med el stor del av året. Blir det ett överskott av el, alltså mer el än han förbrukar går den in i elnätet och Eduard får en ersättning för detta per KWh av sitt elbolag. Kolla noga med ditt elbolag vilket avtal du kan göra med dem.

Nya ledningar klarar stormar och fallande träd bättre

VÄSTERVIK MILJÖ & ENERGI

ANSVARAR för drift och underhåll av 15 mil högspänningsledning. Just nu pågår ett två år långt projekt med vädersäkring av högspänningsnätet.

Vädersäkringen innebär att den nuvarande högspänningsledningen byts ut mot en belagd, isolerad ledning, som bättre står emot väder och vind, som till exempel stormbyar och fallande träd.

– Efter stormar som Gudrun och Per, har frågan om driftsäkerheten på elnätet fått stort fokus, berättar Per-Erik Ekström, affärsområdeschef Elnät. I och med vädersäkringen klarar ledningarna att flera träd faller över, utan att det blir avbrott.

Arbetet påbörjades vintern 2013/2014 och är en del i ett långsiktigt arbete för ökad driftsäkerhet på elnätet. Projektet rör i första hand

landsbygdsnäten på Hornslandet samt Gunnebo och Västrum. Detta är platser där det rent praktiskt (till exempel på grund av berg) eller rent ekonomiskt inte är försvarbart att kablifiera, det vill säga gräva ned kablarna i marken.

Arbetet sker etappvis och hittills är tre etapper på Hornslandet i Västervik vädersäkrade.

Lyckad satsning under BoDagarna

25-26 april arrangerades BoDagarna i Västervik för första gången. Självklart var Västervik Miljö & Energi på plats!

PÅ SPÖTORGET fanns vi på plats och snackade VillaFiber, på Målserums avfallsanläggning var det lördagsöppet och vi passade på att informera om Samlaren, bjuda på nyttiga sorterings-tips och klimatsmart mellis. Solen sken i kapp med besökarna.

Eftersom helgen sammanföll med Stora Biltvättarhelgen (en del av branschorganisationen Svenskt vattens kommunikationssatsning Mitt vatten) så passade vi på att dela ut röda rosor.

– Vi ville passa på att tacka dagens miljöhjältar som valde att tvätta bilen rätt - i biltvätt - istället för på gatan, säger Christoffer Schmidt, kund-servicechef.

– Satsningen var mycket uppskattad och det var fantastiskt roligt att se så många glada ansikten, säger Christoffer.

Lätt att tvätta rätt

TVÄTTAR DU BILEN på gatan?

Då rinner vattnet rakt ner i våra dagvattenbrunnar och hamnar orenat i naturen. Det blir flera ton tungmetaller, avfettningsmedel och olja varje år som påverkar djur, växter och vårt dricks- och badvattnet. Med små medel kan du göra en stor insats för miljön:

➤ Tvätta din bil i en automattvätt eller i en gör-det-självhall (helst en miljömärkt) där vattnet renas. Måste du tvätta hemma är det minst dåliga alternativet att tvätta på en gräs- eller grusyta där tvättvattnet filtreras. Tänk på att det farligaste inte är bilshampot, utan det som du tvättar bort; oljor med mera.

➤ Använd miljömärkta tvättprodukter och dosera lagom mängd tvättmedel. Undvik onödiga kemikalier.

Säkrar fjärrvärmeförsörjningen i Västerviks centrala delar

I området kring Bergsgatan i Västervik grävs det just nu för fullt. Västervik Miljö & Energi lägger en ny förstärkningsledning för fjärrvärme i Bergsgatan.

HAR DU PASSERAT tågstationen och i området Östermalm i Västervik har du säkert sett att det grävs för fullt. Men vad är det egentligen som händer här?

– Västervik stad har växt en hel del de senaste trettio åren. Därför lägger vi nu en så kallad förstärkningsledning för fjärrvärme. Så om det skulle bli ett haveri eller avbrott på den befintliga ledningen i Hallströmsgatan har vi säkrat upp fjärrvärmeförsörjningen för hela centrala Västervik, berättar Johan Kristiansson, projektledare för arbetet.

Den befintliga ledningen förser, förutom Västervik centrum, även områden som Kvännaren och Gertrudsvik, områden som växt på senare år. För att kunna lägga förstärkningsledningen schaktas det etappvis längs hela Bergsgatan, ner till Cederflyktsgatan och sedan upp mot Hallströmsgatan. Där ansluts förstärkningsledningen till den befintliga fjärrvärmeledningen.

Stor påverkan på trafiken

Arbetet kommer att påverka de boende och trafikanter i området, både på Bergsgatan och på tvärgatorna i anslutning, en hel del.

– Vi kommer att ha en stor schakt öppen, bitvis drygt 350 meter lång, tre meter bred och en och en halv meter djup, så därför måste

AVSTÄNGDA PARKERINGAR

Parkeringarna vid Fängelsetorget/Åhmans samt parkeringen på Södra Grängsgatan (mellan Bergsgatan och Kattkullegatan) påverkas. Vi hänvisar till följande parkeringar: Skeppsbron, Garvaren, Bökensved och Stenhamra.

TIDPLAN

- ➔ Arbetet beräknas pågå fram till senhösten 2014.
- ➔ Schaktarbeten kommer att stå stilla vissa veckor under sommaren.
- ➔ I samband med arbetet förbereds det även för utbyggnaden av VillaFiber Västervik.

det bli ordentliga avstängningar och säkerhetsavstånd, säger Johan Kristiansson.

– Under vissa perioder kan det tyvärr vara svårt för de boende att köra ända fram till sin fastighet, men vi jobbar hela tiden för att lösa situationen på bästa sätt. Det kommer vara skyltat och vi som arbetar på plats försöker svara på frågor angående trafiken. I höst, när arbetet dra igång ordentligt, kommer det även att finnas en kontaktperson som kan svara på frågor, avslutar Johan Kristiansson.

Nya anläggningarna lever upp till förväntningarna

De positiva effekterna av Stegeholmsverkets nya kraftvärmepanna och Målserums nya bränsleberedningsanläggning märks redan nu.

FÖRNYELSEN AV Stegeholmsverket är en långsiktig investering som fyller flera syften, dels att förbättra miljöprestandan genom att producera el och minska användningen av fossil olja, dels att öka leveranssäkerheten med ytterligare produktionskapacitet.

Den ökade produktionskapaciteten gör dessutom att befintliga värmepannor kan gå ner på lägre drifttid, vilket kommer ha positiv inverkan på anläggningens totala livslängd.

– Strax före årsskiftet körde vi igång den nya kraftvärmepannan. Vi fick en bra start på året och ser redan de positiva effekterna. Numera använder vi minimalt med fossil olja i produktionen. Tidigare fick vi ofta komplettera med den oljeeldade reservanläggningen vid Karstorp under kalla vinterdagar. Den nya kraftvärmepannan ger Stegeholmsverket en välbehövlig kapacitetsökning, vilket innebär att vi inte behöver använda reservanläggningen längre, berättar Bengt Ankarvall, affärsområdeschef Fjärrvärme.

Bättre bränslekvalitet

Bränsleanläggningen vid Målserums avfallsanläggning är en viktig länk i kedjan. Allt inkommande avfall förädlas till ett högkvalitativt avfallsbränsle som efter behov

transporteras till Stegeholmsverket för energiutvinning. Den nya bränsleanläggningen har varit i drift sedan i januari.

– Vi ser redan flera positiva effekter även här, i form av både högre produktionskapacitet och bättre bränslekvalitet till en lägre driftkostnad än tidigare, berättar Bengt Ankarvall.

Nya arbetstillfällen

Efter att ha haft bränsleproduktionen vid Målserums avfallsanläggning ute på extern entreprenad drivs den åter i bolagets regi, vilket har skapat lokala arbetstillfällen. Man har anställt fyra operatörer för driften vid bränsleberedningen.

– Vårt nya transportfordon för bränsletransporterna till Stegeholmsverket är den sista länken i kedjan. Bilen tar över tre gånger mer bränsle per körning än den gamla bilen, vilket gör att antalet transporter minskat kraftigt. Transporterna drivs nu mer i egen regi av bolagets transportavdelning. Totalt sett har vi gjort en väldigt miljövinst. Satsningarna är vårt bidrag till ökad hållbarhet. Vi vill kunna erbjuda våra kunder ett tryggt, prisvärt och miljövänligt uppvärmningsalternativ även i framtiden, säger Bengt.

1

SOPBILEN TÖMMER DET BRÄNNBARA AVFALLET.

2

DEN FEM TON STARKA KLON LIFTER ÖVER AVFALLET TILL KROSSEN DÅR DET MALTS NED.

3

AVFALLET HAR MALTS NER OCH LASTAS PÅ VÅR NYA LASTBIL.

4

LASTBILEN ÅKER TILL VÄRMEVERKET OCH TÖMMER BRÄNSLET. VARJE LAST RYMMER 36 TON SOM MOTSVARAR ETT ÅRS UPPVÄRMNING FÖR FYRA VILLOR.

Juli - september

V. 28-29

VISFESTIVAL & SKÄRGÅRDSFESTIVAL

I samband med Visfestivalens kringarrangemang under vecka 28 är Strömsholmens parkering avstängd. Fiskaretorget och Strandvägen i Västervik är stängt för genomfartstrafik v. 28–29.

V. 30

HOJROCK

Fiskaretorget avstängt. Fiskaretorget i Västervik är stängt för genomfartstrafik nattetid v. 30–31.

V. 31

SWEDEN FLOORBALL OPEN

Parkeringen på Skeppsbrokajen är avstängd 28 juli–3 augusti.

V. 33

SPORTBILSDAGARNA

Under Sportbilsdagarna 15–17 augusti är delar av parkeringen på Skeppsbrokajen avstängd. Hela parkeringen Garvaren och parkeringen vid järnvägsstationen stängs av.

Lördagsöppet

Våra återvinningscentraler håller lördagsöppet kl. 09.00–13.00 på följande platser:

VÄSTERVIK, MÅLSERUM

v. 30, 35, 39, 43.

ANKARSRUM, KAMMARTORP

v. 36, 40 och 45.

GAMLEBY, HÄRSTAD

v. 37, 41 och 46.

ÖVERUM, DALHEMSVÄGEN

v. 38, 42 och 47.

LOFTHAMMAR, GRÖNHAGEN

v. 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42.

Betala parkering via SMS

NU KAN DU som parkerar på Västerviks avgiftsbelagda parkeringsplatser betala din biljett med hjälp av SMS. Du behöver inte förregistrera dig som kund. Skicka bara ett SMS vid start på parkering och sedan ett SMS som avslut när du åker därifrån.

Är du orolig för att glömma att

checka ut? Du får en påminnelse via SMS när din tid börjar gå ut.

Om du har glömt och åkt från platsen så riskerar du inte att behöva betala mer än den maximala tid man får parkera just där.

Vill du betala via faktura har leverantören, SMS-park, även en app som du kan ladda mer. Läs mer om detta på vår hemsida www.vmeab.se.

Lämna ditt förslag om framtidens miljöarbete

EN NY ENERGI- och klimatstrategi och en ny Renhållningsordning (Avfallsplan, Lokala föreskrifter) är under framtagning.

Läs mer och lämna ditt förslag via vår hemsida www.vmeab.se senast den 1 augusti 2014.

Vi stödjer vattenreningsprojekt genom klimatkompensering!

Denna trycksak har ett unikt ID-nummer som publiceras på Climate Partners hemsida. Som klimatskyddande åtgärd har vi valt att stödja ett vattenreningsprojekt i Kenya.

Scanna QR-koden och läs mer!

ClimatePartner
climate neutral

Print | ID: 10730-1406-1001

Water Purification
Western Kenya, Kenya

VÄSTERVIK MILJÖ & ENERGI

TEL KUNDSERVICE: 0490-25 70 50

E-POST: miljoenergi@vastervik.se

WEBB: www.vmeab.se

BESÖKSADRESS: Lunnargatan 1

ÖPPETTIDER: 07.30–16.00

JOURNUMMER FÖR FELANMÄLAN VATTEN:

0490-122 98

JOURNUMMER FÖR FELANMÄLAN ELNÄT

OCH ENTREPRENAD: 0470-132 78

VÄSTERVIK
Miljö & Energi

